

Ympäristönsuojelulain 175 §:n mukainen määräys Lieksan kaupungin ympäristönsuojelumääräyksen laiminlyönnin johdosta

Kaupunginhallituksen lupajaosto 13.04.2023 § 32

Valmistelija

Ympäristönsuojelusihteeri

Asia

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 175 §:n mukainen määräys poistaa maaperästä käytöstä poistettu polttoainesäiliö putkistoineen osoitteessa ■■■■■ Lieksa, kiinteistöllä 422-3-3-17.

Asianosainen

Vireilletulo

Säiliömestarit Oy ilmoitti 19.8.2020 Lieksan kaupungin ympäristönsuojeluun, että kiinteistöllä 422-3-3-17 osoitteessa ■■■■■ olevassa maanalaisessa öljysäiliössä on reikä. Asia tuli esille säiliön tarkastuksen ja tyhjennyksen yhteydessä. Tarkastuksen ja tyhjennyksen tilaajana on ollut Pohjois-Karjalan ulosottovirasto.

Tiedot kiinteistöstä

Kiinteistö sijaitsee asemakaavassa omakotirakennusten tai muiden enintään kahden perheen talojen korttelialueella (AOII). Asianosainen on asunut kiinteistöllä useita kymmeniä vuosia sekä omistanut sen. Kiinteistö on ollut vuodesta 2010 toisen henkilön omistuksessa, jonka jälkeen se on siirtynyt ulosottovirastoon. Kiinteistö on ollut asumattomana jonkin aikaa ja on ilmeisesti asumiskelvoton. Kiinteistöllä on kolme autonromua.

Kiinteistöllä on säilytetty maanrakennus- ja maansiirtoyriyksen kuorma-autoja ja muuta raskasta kalustoa vuosikymmeniä. Autojen säilytyksestä ja käytöstä on annettu terveys- ja ympäristölautakunnan määräykset 26.6.2003 § 92. Tänä päivänä yritys toimii kiinteistöllä 422-415-83-251, jossa myös asianosainen väestörekisterin mukaan asuu.

Asian aikaisemmat vaiheet

Tarkastus 19.8.2020

Ympäristönsuojelusihteeri on tehnyt kiinteistölle tarkastuksen 19.8.2020. Tarkastuksesta ja kiinteistön käyttöhistoriasta on lähetetty lausunto Pohjois-Karjalan ulosottovirastolle. Tarkastuksessa on havaittu, että öljysäiliö sijaitsee seinän vieressä pihan puolella. Säiliöstä ei ole tietoa Lieksan kaupungin ylläpitämässä öljysäiliörekisterissä. Säiliömestarit Oy:n mukaan säiliöön on tullut reikä ”ulkopuolelta”. Tarkastuksen yhteydessä reikä on tulpattu. Rakennuksen seinässä olevien putkien ja jälkien perusteella säiliöön on voitu laittaa jäteöljyä.

Säiliön tyhjennyksen, puhdistuksen ja tarkastuksen yhteydessä on poistettu öljyistä jätettä 150 litraa. Tarkastuspöytäkirjan mukaan säiliössä olevan reiän halkaisija on ollut 16 cm.

Öljysäiliössä todetun reiän perusteella on syytä epäillä, että säiliön ympärillä oleva maa-aines voi olla pilaantunut öljy-yhdisteillä. Lisäksi tontin käyttöhistorian perusteella on syytä epäillä, että maaperä on pilaantunut myös muualla kiinteistön alueella. Tontilla on säilytetty kuorma-autoja ja raskasta kalustoa vuosi kymmeniä ja keväällä 2001 ja 2002 kiinteistöltä valui öljyisiä sulamisvesiä [REDACTED] olevalle naapuritontille. Asiaa selvitettiin maaperän pilaantumisasiana.

Ympäristönsuojelusihterin lausunnossa on ollut epäselvää kiinteistön liittyminen kaupungin hulevesijärjestelmään ja asiaa on kehotettu selvittämään Lieksan kaupungin kuntatekniikkaliikelaitokselta. Kuntatekniikasta 21.3.2023 saadun tiedon mukaan kiinteistö on liittynyt kaupungin hulevesijärjestelmään.

Selvityspyynnöt 9.11. ja 21.12.2021

Asia tuli ympäristönsuojelussa uudelleen esille, kun naapuri teki ilmoituksen kiinteistöllä olevista autonromuista ja muista jätteistä toukokuussa ja elokuussa 2021. Asianosainen on ostanut kiinteistön ulosottovirastolta vuonna 2020. Ulosottovirasto on kertonut asianosaiselle kiinteistöä koskevat velvoitteet koskien mm. öljysäiliön poistoa sekä maaperän pilaantuneisuuden selvittämistä.

Kiinteistönomistajalle lähetettiin selvityspyyntö 9.11.2021, jossa pyydettiin kirjallista selvitystä mm. kiinteistöllä olevasta rikkiäisestä käytöstä poistetusta öljysäiliöstä sekä maaperän pilaantuneisuuden selvittämisestä. Selvityspyynnön liitteenä oli ympäristönsuojelusihterin tekemä lausunto ulosottovirastolle. Selvitys tuli toimittama 3.12.2021 mennessä. Selvitystä ei toimitettu. Kiinteistön omistajalle lähetettiin uusi selvityspyyntö 21.12.2021. Selvitys pyydettiin toimittamaan 10.1.2022 mennessä. Selvitystä ei toimitettu.

Tarkastusmuistio ja kehotus 20.9.2022

Ympäristönsuojelusihteri teki kiinteistöllä tarkastuksen 28.7.2022. Kiinteistön omistajalle ilmoitettiin tarkastuksesta etukäteen. Kiinteistön omistaja ei osallistunut tarkastukseen. Tarkastuksessa todettiin, että öljysäiliötä ei ole poistettu maasta. Säiliön täyttöputki ja ilmaputket olivat edelleen paikallaan. Maaperän pilaantuneisuutta ei ole selvitetty. Maassa oli nähtävillä öljyläikkä, todennäköisesti ajoneuvon säilytyksestä. Tarkastusmuistion yhteydessä kiinteistön omistajalle annettiin kehoitus poistaa rikkiäinen maanalainen öljysäiliö, säiliön täyttöputki ja ilmaputket. Samalla annettiin kehoitus tutkia maaperänäytteillä, onko maaperä pilaantunut öljysäiliön ympärillä. Lisäksi kehoitettiin selvittämään tontin maaperän pilaantuneisuus niillä alueilla, joilla on säilytetty kuorma-autoja ja muuta raskasta kalustoa. Jos maaperä todetaan pilaantuneeksi öljysäiliön ympärillä ja /tai muualla tontilla, niin siitä on tehtävä ilmoitus Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle. Toimenpiteet tuli olla suoritettuna 30.11.2022 mennessä.

Puhelinkeskustelu 5.10.2022 ja 28.2.2023

Asianosainen ja ympäristönsuojelusihteri keskustelivat asiasta puhelimitse 5.10.2022 ja 28.2.2023. Asianosainen oli pyytänyt öljysäiliön

poiston osalta tarjousta, mutta asia on jäänyt kesken [REDACTED] vuoksi. Kiinteistön maaperän pilaantumiseen hän ei usko ja perustelee asiaa mm. puhtailla hulevesillä. Ympäristönsuojelusihteeri kertoi 28.2.2023 puhelussa, että asia käsitellään kaupunginhallituksen lupajaostossa ja hänelle lähetetään asiasta kuulemiskirje.

Kuuleminen 7.3.2023

Kiinteistönomistajalle varattiin 7.3.2023 päivätyllä kuulemiskirjeellä hallintolain (434/2003) 34 §:n ja uhkasakkolain (1113/1990) 22 §:n mukaisesti tilaisuus antaa kirjallinen selitys mahdollisen hallintopakkomääräyksen antamisesta sekä hallintopakkomääräyksen tehosteen asettamisesta. Selitys tuli toimittaa 28.3.2023 mennessä. Selitystä ei annettu määräpäivään mennessä.

Todetut ympäristö- ja terveyshaitat ja niiden yhteys menettelyyn

Asianosaisen menettely on Lieksan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten 15 § vastaista. Ympäristönsuojelumääräyksen mukaan maanalainen käytöstä poistettu öljysäiliö on poistettava maaperästä. Jos säiliön poistamisen tai puhdistamisen yhteydessä maaperässä havaitaan tai epäillään olevan öljyä, on asiasta ilmoitettava pelastus- ja ympäristönsuojeluviranomaiselle ja pilaantunut maaperä on puhdistettava ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaisesti. Kiinteistöllä oleva rikkinäinen öljysäiliö on voinut aiheuttaa maaperän pilaantuneisuutta. Öljysäiliön sisällä on ollut öljyä. Öljysäiliö tulee poistaa maasta, että maaperän pilaantuneisuus voidaan selvittää.

Esittelijä

Rakennustarkastuspäällikkö

Päätösehdotus

Asiassa hankitun selvityksen perusteella, ja koska asianosainen ei ole esittänyt pätevää syytä laiminlyönnilleen, Lieksan kaupunginhallituksen lupajaosto päättää määrätä ympäristönsuojelulain 175 §:n perusteella asianosaiselle seuraavan päävelvoitteen ja sitä koskevan tehosteen:

Päävelvoite

Kiinteistöllä 422–3–3–17 oleva maanalainen rikkinäinen öljysäiliö on poistettava ja toimitettava jätelain 29 §:n mukaiselle vastaanottajalle 31.5.2023 mennessä. Poistamisesta ja toimituksesta on esitettävä luotettava selvitys (kuitit ja valokuvat) ympäristönsuojeluviranomaiselle 31.5.2023 mennessä.

Perustelut

Lieksan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten 15 §:n mukaan maanalainen käytöstä poistettu öljysäiliö on poistettava maaperästä. Öljysäiliö on todettu tarkastuksessa olevan rikki, jonka johdosta on voinut aiheutua maaperän pilaantumista. Öljysäiliö on poistettava maasta, jotta maaperän pilaantuneisuus voidaan selvittää. Ympäristönsuojelulain 16 §:n mukaan maahan ei saa jättää tai päästää jätettä tai muuta ainetta taikka eliöitä tai pieneliöitä siten, että seurauksena on sellainen maaperän laadun huononeminen, josta voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, viihtyisyyden melkoista vähentymistä tai muu niihin verrattava yleisen tai yksityisen edun loukkaus (maaperän pilaamiskielto).

Päävelvoitteen tehoste

Kaupunginhallituksen lupajaosto asettaa ympäristönsuojelulain 184 §:n nojalla edellä antamansa päävelvoitteen tehosteeksi juoksevan uhkasakon, jonka kiinteänä peruseränä on viisituhatta (5 000) euroa, mikäli öljysäiliötä ei ole poistettu maaperästä 31.5.2023 mennessä. Lisäeränä on viisisataa (500) euroa jokaiselta alkavalta kuukaudelta velvoitteen laiminlyönnin jatkuessa määräajan jälkeen. Lupajaosto päättää erikseen uhkasakon tuomitsemisesta.

Sovelletut säännökset

Lieksan kaupungin ympäristönsuojelumääräykset (9.8.2021) 15 § ja 25 §
Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 16, 133, 135, 139, 172, 175, 184 ja 185 §:t

Jätelaki (646/2011) 29 §

Uhkasakkolaki (1113/1990) 6–10, 18–19 ja 22–23 §:t

Hallintolaki (434/2003) 31–32, 34 ja 39 §:t

Ilmoitusvelvollisuus

Kiinteistön omistus- tai käyttöoikeuden luovuttaessaan on kiinteistön omistajan ilmoitettava luovutuksensaajalle luovutuskirjaan otetuin maininnoin tai muutoin todisteellisesti tällä päätöksellä määrätystä päävelvoitteesta ja asetetusta uhasta sekä ilmoitettava luovutuksensaajan nimi ja osoite kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle uhkasakkolain 18 §:n mukaisesti.

Lieksan kaupunginhallituksen lupajaosto lähettää uhkasakkolain 19 §:n nojalla päävelvoitteesta ja sen tehosteeksi asetetusta uhasta ilmoituksen Maanmittauslaitokselle merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin kiinteistön 422–3–3–17 kohdalle.

Lieksan kaupunginhallituksen lupajaosto lähettää tämän päätöksen tiedoksi mahdollisia toimenpiteitä varten Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle, joka on toimivaltainen viranomainen määräämään maaperän pilaantuneisuuden selvittämisen ympäristönsuojelulain 135 §:n mukaisesti.

Päätös

Asiassa hankitun selvityksen perusteella, ja koska asianosainen ei ole esittänyt pätevää syytä laiminlyönnilleen, Lieksan kaupunginhallituksen lupajaosto päätti määrätä ympäristönsuojelulain 175 §:n perusteella asianosaiselle seuraavan päävelvoitteen ja sitä koskevan tehosteen:

Päävelvoite

Kiinteistöllä 422–3–3–17 oleva maanalainen rikkinäinen öljysäiliö on poistettava ja toimitettava jätelain 29 §:n mukaiselle vastaanottajalle 31.5.2023 mennessä. Poistamisesta ja toimituksesta on esitettävä luotettava selvitys (kuitit ja valokuvat) ympäristönsuojeluviranomaiselle 31.5.2023 mennessä.

Perustelut

Lieksan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten 15 §:n mukaan maanalainen käytöstä poistettu öljysäiliö on poistettava maaperästä. Öljysäiliö on todettu tarkastuksessa olevan rikki, jonka johdosta on voinut aiheutua maaperän pilaantumista. Öljysäiliö on poistettava maasta, jotta maaperän pilaantuneisuus voidaan selvittää. Ympäristönsuojelulain 16 §:n mukaan

maahan ei saa jättää tai päästää jätettä tai muuta ainetta taikka eliöitä tai pieneliöitä siten, että seurauksena on sellainen maaperän laadun huononeminen, josta voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, viihtyisyyden melkoista vähentymistä tai muu niihin verrattava yleisen tai yksityisen edun loukkaus (maaperän pilaamiskielto).

Päävelvoitteen tehoste

Kaupunginhallituksen lupajaosto asettaa ympäristönsuojelulain 184 §:n nojalla edellä antamansa päävelvoitteen tehosteeksi juoksevan uhkasakon, jonka kiinteänä peruseränä on viisituhatta (5 000) euroa, mikäli öljysäiliötä ei ole poistettu maaperästä 31.5.2023 mennessä. Lisäeränä on viisisataa (500) euroa jokaiselta alkavalta kuukaudelta velvoitteen laiminlyönnin jatkuessa määräajan jälkeen. Lupajaosto päättää erikseen uhkasakon tuomitsemisesta.

Sovelletut säännökset

Lieksan kaupungin ympäristönsuojelumääräykset (9.8.2021) 15 § ja 25 §
Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 16, 133, 135, 139, 172, 175, 184 ja 185 §:t
Jätelaki (646/2011) 29 §
Uhkasakkolaki (1113/1990) 6–10, 18–19 ja 22–23 §:t
Hallintolaki (434/2003) 31–32, 34 ja 39 §:t

Ilmoitusvelvollisuus

Kiinteistön omistus- tai käyttöoikeuden luovuttaessaan on kiinteistön omistajan ilmoitettava luovutuksensaajalle luovutuskirjaan otetuoin maininnoin tai muutoin todisteellisesti tällä päätöksellä määrätystä päävelvoitteesta ja asetetusta uhasta sekä ilmoitettava luovutuksensaajan nimi ja osoite kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle uhkasakkolain 18 §:n mukaisesti.

Lieksan kaupunginhallituksen lupajaosto lähettää uhkasakkolain 19 §:n nojalla päävelvoitteesta ja sen tehosteeksi asetetusta uhasta ilmoituksen Maanmittauslaitokselle merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin kiinteistön 422–3–3–17 kohdalle.

Lieksan kaupunginhallituksen lupajaosto lähettää tämän päätöksen tiedoksi mahdollisia toimenpiteitä varten Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle, joka on toimivaltainen viranomaisen määräämään maaperän pilaantuneisuuden selvittämisen ympäristönsuojelulain 135 §:n mukaisesti.

Lisätietoja	ympäristönsuojelusihteeri Tuula Tirronen, p. 040 1044 795, tuula.tirronen@lieksa.fi
Muutoksenhakuohje	Tähän päätökseen voi hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.
Päätöksen tiedoksianto	Saantitodistuksella asianosaiselle
Tiedoksi	Pohjois-Karjalan ELY-keskus Maanmittauslaitos

Valmistelija Ympäristönsuojelusihteeri

Asia Asetetun uhkasakon peruserän ja lisäerien tuomitseminen hallintopakkoasiassa

Asian tausta ja vireille tulo

Asianosainen [REDACTED] on velvoitettu kaupunginhallituksen lupajaoston päätöksellä (13.4.2023 § 32) poistamaan kiinteistöltä 422-3-3-17 käytöstä poistetun ja rikkiäisen maanalaisen öljysäiliön. Toimenpiteen tuli olla valmis 31.5.2023 mennessä. Tämän velvoitteen tehosteeksi on asetettu juokseva uhkasakko. Päätös on lainvoimainen.

Valvontakäynti Ympäristönsuojelusihteeri on käynyt kiinteistöllä valvontakäynnillä 3.7.2023. Valvontakäynnillä on havaittu, ettei öljysäiliötä ole poistettu maasta.

Asianosaisen kuuleminen

Asianosainen on annetulla lisäajalla antanut asiaan selityksen 27.7.2023. Selityksen mukaan hän on hankkinut kiinteistölle uuden öljysäiliön, mutta vaihto on viivästynyt kaivinkoneen rikkoontumisen vuoksi. Tontilta on otettu terveystarkastajan toimesta vesinäytteet, jotka ovat puhtaat. Raporttia vesinäytteistä ei ole toimitettu ympäristönsuojeluviranomaiselle. Asianosainen on soittanut Pohjois-Karjalan ELY-keskukseen, jonka kanssa asianosainen on sopinut, että säiliö vaihdetaan ennen talven tuloa.

Asianosainen pyytää lisäaikaa toimenpiteille 31.10.2023 saakka.

Esittelijä Ympäristönsuojelusihteeri

Päätösehdotus Kaupunginhallituksen lupajaosto määrää asianosaisen maksamaan kaupunginhallituksen lupajaoston päätöksessä (13.4.2023 § 32) asetetun juoksevan uhkasakon. Sakon määrä on yhteensä 6 500 €.

Ratkaisun perustelut

Asianosainen veloitettiin kaupunginhallituksen lupajaoston päätöksellä (13.4.2023 § 32) poistamaan kiinteistöllä 422-3-3-17 oleva maanalainen rikkiäinen öljysäiliö ja toimittamaan se jätelain 29 §:n mukaiselle vastaanottajalle 31.5.2023 mennessä. Poistamisesta ja toimituksesta oli esitettävä luotettava selvitys (kuitit ja valokuvat) ympäristönsuojeluviranomaiselle 31.5.2023 mennessä. Päävelvoitteen tehosteeksi asetettiin juokseva uhkasakko. Juokseva uhkasakko kertyy koko laiminlyönnin kestäneeltä ajalta.

Paikalla tehtyjen tarkastusten ja asianosaisen selitysten perusteella päävelvoitetta ei ole noudatettu. Asianosainen ei ole esittänyt pätevää syytä päätöksen noudattamatta jättämiselle.

Maksuunpantu juokseva uhkasakko koostuu 5 000 euron peruserästä ja 1.6.-1.8.2023 väliseltä ajalta kertyneistä kolmesta lisäerästä (500

euroa/kk). Näin ollen lisäeristä kertyy yhteensä 3x500 euroa, eli yhteensä juokseva osuus on 1 500 euroa. Koska peruserä on 5 000 euroa ja lisäerät yhteensä 1 500 euroa, on nyt maksuunpantava uhkasakko yhteensä 6 500 euroa.

Uhkasakon tuomitseminen ei vaikuta sakkosumman kertymiseen, mikäli laiminlyönti edelleen jatkuu. Tästä syystä kaupunginhallituksen lupajaoston uhan asettamispäätöksessä oleva määräys on edelleen voimassa ja samoin määräyksen tehosteeksi asetettu juokseva uhkasakko. Mahdolliset myöhemmät erät tuomitaan maksettavaksi erikseen.

Sovelletut lainkohdat

Ympäristönsuojelulaki 184 §, 185 § ja 190 §

Uhkasakkolaki (1113/1990) 10 §, 19 §, 22 § ja 23 §

Hallintolaki (434/2003) 34 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Päätös

Kaupunginhallituksen lupajaosto päätti jättää asian pöydälle.

Lisätietoja

Rakennustarkastuspäällikkö Jorma Sarkkinen, p. 040 1044 790, sähköposti jorma.sarkkinen(at)lieksa.fi 1.9.2023 saakka, jonka jälkeen ympäristönsuojelusihteeri Tuula Tirronen, p. 040 1044 795, tuula.tirronen(at)lieksa.fi

Jakelu

Asianosainen